

Purmerend is een stad met een historische kern en een interessante handelsgeschiedenis. Tijdens deze stadswandeling loop je langs eeuwenoude pleinen en door straten waar vroeger kooplui wekelijks luidruchtig handel dreven. Volg de route op de kaart en je komt regelmatig een informatiepaneel tegen. Laat je verbazen, bijscholen en vergeet vooral niet om heerlijk rond én naar boven te kijken. Gevels spreken, bouwstijlen variëren. Laat je historische fantasie de vrije loop!

Markten

Wie Purmerend zegt denkt al snel aan de Koemarkt en de veehandel. Maar vroeg in de 13de eeuw was Purmerend vooral bekend vanwege de visvangst en de verkoop van Purmer paling. Purmerend lag toen namelijk midden tussen de nog niet drooggemaakte meren Beemster, Purmer en Wijde Wormer. Deze heerlijke paling was erg gewild, dus de handel daarin floreerde. Zelfs tot ver in de 19de eeuw hingen de 'Purmer Ale' pamfletten tot in Londen aan de muren. Door de drooglegging van de meren 400 jaar geleden bleef er echter steeds minder water over voor de visvangst en schakelden de mensen over op land- en akkerbouw.

Purmerend ligt heel centraal in Noord-Holland. Hierdoor kwamen handelaren en consumenten uit heel Noord-Holland op de dinsdag (marktdag) naar Purmerend. Daar profiteerde de lokale bevolking natuurlijk graag van mee. Op maandagavond werden de luxe meubels vanuit de woonkamer naar boven gebracht, werd er zand op de vloeren gestrooid en toverde men de woonhuizen aan de Koemarkt om tot heuse dinsdagcafés. Handelaren gebruikten de cafés als kantoor waar de zakelijke transacties afgehandeld werden, natuurlijk onder het genot van een borrel.

Op de Koemarkt stonden wekelijks grote hordes koeien, klaar voor de verkoop. Maar er was veel meer dan alleen handel in koeien. Wat denk je van kaas, vis, schapen en varkens. Voor elke productgroep was er een speciaal plein. Dat zorgde voor een levendige stad. Purmerend was zo populair dat mannen zelfs helemaal uit Drenthe op de fiets naar de stad kwamen om zich tijdens de 'hooitijd' aan te bieden voor seizoenswerk. Met de opmerking 'ik ben sterk en eet niet veel' probeerden zij naast hun loon ook kost en inwoning te krijgen.

Dinsdag is nog steeds marktdag in Purmerend. 's Morgens is de binnenstad gevuld met tientallen kramen. De veemarkten zijn inmiddels wel

verleden tijd en daardoor heeft het 'plein met het verhaal' een herbestemming gekregen. Het is een echt horecaplein geworden met gezellige cafés en leuke restaurants. Ook vinden er op de Koemarkt heel veel evenementen plaats. Dit maakt het echt de 'huiskamer' van de stad!

Tramplein

Als je op het Tramplein op zoek gaat naar de tram dan kom je bedrogen uit. De naam Tramplein stamt uit de tijd dat de stoomtram van Amsterdam naar Alkmaar langs Purmerend liep. Dit was eerst een stoomtramlijn, later deels gehandhaafd in elektrische vorm. Vanaf het Tramplein was je destijds snel in de binnenstad via één van de stadspoorten. Het is een bijzonder idee om te bedenken dat de stad 100 jaar geleden nog daadwerkelijk 's avonds op slot werd gedaan! Het Tramplein is tegenwoordig een busstation en zorgt nog steeds voor een snelle verbinding naar de naastgelegen steden. Het station is weliswaar nieuw, maar ziet er nog precies zo uit als vroeger.

Oud en nieuw

Tijdens je wandeltocht door de binnenstad valt het je vast op dat oude en nieuwe gebouwen elkaar afwisselen. Woningen waren vroeger van hout, maar door een stadsbrand in 1519 allemaal verdwenen. Daarna werd gebouwd met stenen. De meest luxe en historische woningen staan aan de Bierkade, Venedien, Herengracht en Nieuwegracht.

Ook zijn verschillende panden intussen vervangen of hebben een andere bestemming gekregen. Een mooi voorbeeld van zo'n nieuwe bestemming is het pand van Theater de Purmaryn. Het stenen deel was namelijk onderdeel van een voormalige katholieke kerk.

De stadskern van Purmerend werd vroeger omringd door een stadsgracht met stadswallen om ongewenst bezoek buiten de stad te houden. Pas na 1900 werd er ook buiten deze stadsgracht gebouwd. Dit begon met een postkantoor. Daarna volgden hele nieuwe wijken. Purmerend is sindsdien snel gegroeid. De nieuwste uitbreiding van de stad is te vinden aan de overkant van de legendarische 'Melkwegbrug', de fiets- en wandelbrug die het oude Purmerend verbindt met de grootste woonwijk van de stad: Weidevenne.

1 euro korting

Bij inlevering van deze voucher ontvangt u 1 euro korting op uw entree. Geldig voor twee personen.

Purmerends Museum

Purmerend

Stadswandeling

Te lopen route

- Start de wandeling op de Kaasmarkt.
- Loop vanaf hier de Padjedijk in. Aan de rechterzijde bevindt zich de Krommesteeg, loop hier doorheen en ervaar de smalle doorgangen van vroeger. Kijk aan het einde van de steeg links omhoog. Hier vind je een prachtige authentieke muurreclame.
- Steek de weg over en loop richting de sluis van het Noordhollands kanaal. Hier kijk je uit over de waterweg van Amsterdam naar Den Helder.
- Wanneer je de route vervolgt kom je bij de locatie van de voormalige ingang van slot Purmersteijn. In de 15de eeuw stond hier een enorm kasteel! Lees er alles over op het informatiepaneel.
- Loop verder over de Gedempte Singelgracht, op nummer 16 bevindt zich één van de bekendste scholen voor kindertheater van Nederland, de NKT Theaterschool.
- Wanneer je de Peperstraat inkijkt zie je dat de straat letterlijk omhoog loopt. De kern van het centrum ligt namelijk hoger dan de rest van de stad. Dit zorgde er tijdens de watersnoodramp in 1916 gelukkig voor dat dit deel van Purmerend droge voeten hield.
- Sla links de Kerkstraat in. Het zal je opvallen dat hier geen kerk te vinden is, het gebouw van de voormalige katholieke kerk is namelijk gebruikt als basis voor het theater, De Purmaryn.
- Via de route loop je langs diverse straten met historische panden. Dit verklaart veel over de rijke historie van Purmerend.
- Aangekomen op de Koemarkt merk je dat de echte koeien plaats gemaakt hebben voor een prachtig bronzen beeld. In de zomer spelen kinderen hier heerlijk bij de fontein en geniet iedereen het hele jaar door van de vele cafés, restaurants en evenementen. Dit maakt de Koemarkt dé huiskamer van Purmerend. De ultieme plek voor een korte pauze of wellicht een reden om nog eens terug te komen.
- Als je weer opgeladen bent loop je rechts over de Plantsoengracht. Deze straat ligt aan het water van de voormalige stadsgracht rondom Purmerend.
- Loop terug via de Koemarkt, aan deze zijde van de Koemarkt vind je met name de nostalgische (bier)cafés van vroeger.
- De Koestraat leidt je in de richting van de Nieuwegracht. Ruim 100 jaar geleden genoten welgestelde families van deze prachtige plek. Nu vind je hier de rust en kun je genieten van de historische panden en bomen.
- Aangekomen bij het Tramplein zie je meer terug van het 'nieuwe Purmerend'. Op het historische Tramplein komt men tegenwoordig per bus de stad binnen. De legendarische Melkwegbrug zorgt voor de verbinding van de nieuwe woonwijk Weidevenne met het historische centrum.
- Op het laatste deel van de stadswandeling loop je door de winkelstraten van Purmerend. Vergeet vooral niet omhoog te kijken, zodat je de prachtige gevels kunt ontdekken. Gluur naar binnen bij het mooie Weeshuis en bewonder de authentieke muurschilderingen.
- Bij terugkomst op de Kaasmarkt heb je het einde van deze stadswandeling bereikt. Wellicht een mooi moment om de winkels te verkennen of gebruik te maken van de kortingsvoucher van het Purmerends Museum. Veel plezier!

